

CENTRINĖ PROJEKTŲ VALDYMO AGENTŪRA

* * *

TVIRTINTU:
Višosios įstaigos Centrinės projektų
valdymo agentūros
Višosios ir privatių partnerystės skyriaus
ekspertė Neringa Paržusienė, atliekančių skyriaus
viršminko funkcijas

2018 m. rugpjūčio 27 d.

VIEŠOJO IR PRIVATAUS SEKTORIŲ PARTNERYSTĖS PROJEKTO

KLAIPÉDOS SPORTO IR LAISVALAIKIO KOMPLEKSO STATYBOS, VALDYMO IR NAUDOJIMO

Klaipėdos miesto savivaldybės administracija (KMSA)

PAGRINDINIAI DUOMENYS IR IŠVADA DĖL PROJEKTO IR PARTNERTYSTĖS SOCIALINĖS EKONOMINĖS
NAUDOS

I DALIS

INFORMACIJA APIE INVESTICIJŲ PROJEKTA

1. Informacija apie investicijų projekta (nurodoma pagal KMSEA pateiktus dokumentus)	
1.1. Strateginis dokumentas, pagrindžiantys projekto poreikius	Klaipėdos miesto savivaldybės 2013-2020 metų strateginis plėtros planas
1.2. Sprendžiamu problema / projekto poreikis	<p>Investicijų projekte (toliau – IP), kaip pagrindinės išskirtos šios problemas:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) nepakankamas sporto ir aktyvaus laisvalaikio paslaugų priėmamumas Klaipėdos mieste; b) nėra tinkamų patalpų įvairių sporto šakų varžybų organizavimui; c) nepakankamos sąlygos fizinio aktyvumo didinimui.
1.3. Tikslas ir siekiamas rezultatas	<p>IP įgyvendinamas Klaipėdos mieste. IP poreikiui pagerinti išanalizuoti Klaipėdos miesto organizuotai sportuojančiu gyventojų, profesionalių sportininkų, suautai organizuojamų varžybų skaičius, sportuojančiu asmenų bei profesionalių sportininkų kitimo tendencijos pagal atskiras sporto šakas. Klaipėdos mieste nėra arenas, objekto, saės, kur galima būtų organizuoti dviem trijų dienų sporto renginius 4-20 komandų;</p> <p>IP tikslas – padidinti sporto (neformalaus ugdymo) ir aktyvaus laisvalaikio paslaugų priėmamumą Klaipėdos mieste.</p> <p>Siekiami rezultatai:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Užlikrinta daugiafunkcinė sporto infrastruktūra, kuri padidintų krepšinio, rankinio, lauko teniso, badmintono, dailiojo čiuožimo, ledo ritulio, salės futbolo ir tinklinio sporto šakų priėmamumą Klaipėdos mieste; b) Užlikrinta infrastruktūra, kuri atitiktų tarptautinių krepšinio, rankinio, lauko teniso, badmintono, dailiojo čiuožimo, ledo ritulio, salės futbolo ir tinklinio asociacijų keliamus reikalavimus varžybų organizavimui; c) Užlikrinta infrastruktūra, kuri sudarytų sąlygas sporto ir fizinio aktyvumo pietrai mieste. <p>IP siekiama sukurti daugiafunkcinę sporto infrastruktūrą – sporto ir laisvalaikio daugiafunkcijų kompleksą (toliau – Kompleksas), kuri padidintų krepšinio, rankinio, lauko teniso, badmintono, dailiojo čiuožimo, ledo ritulio, salės futbolo ir tinklinio sporto šakų priėmamumą Klaipėdos mieste. IP daroma prieleida. kad ledo aikštelių nuo rugpjūčio 1 d. iki rugpjūčio 31 d. darbo dienomis veiks nuo 7.15 val. iki 23.00 val., sevaigaliais – nuo 8.15 val. iki 23.00 val., o 5 universalių aikštelių veiks nuo 7.00 val. iki 23.00 val. Minimalus ledo aikštelių ir universalių sporto aikstelių priėmamumas (igyvendinimus projekta) turetių siekti 39 312 val. / seansų per metus arba 756 val. / seansų per savaitę.</p>

<p>Sukurtam Komplekse bus galimybė organizuoti dviejų-trijų dienų sporto renginius, kuriuose vienu metu galės dalyvauti iki 20 komandų.</p>	
1.4. Nagrinėtos investicijų projekto įgyvendinimo alternatyvos	<p>IP nagrinėjamas dvi įgyvendinimo alternatyvos.</p> <p>I alternatyva: planuojama sukurti Kompleksą, kurio bendras plotas $13,582 \text{ m}^2$; įrengiant transformuojamą 5 universalias aikštelių (įų plotas apie $5,169 \text{ m}^2$), 2 ledo aikštelių; komercines patalpas (624 m^2); valky ir jaunimo erdvę (70 m^2), persirengimo patalpas bei visa infrastruktūra aptaptinti reikiama įranga (ledo valymo masina, ledo kraštu lygintojas, apsauginiai tinklai ir bortai, švieslenestės bei įvarčių ūtiesų sistemos, suolių rinkiniai, krepšinio stovai, rankinio ir salės futbolo vartai, tinklinio ir badmintono stovai su tinkleliu ir kt. įranga). Pažymėtina, kad universalios sporto aikštės vienetas atitinka vieną krepšinio, vieną lauko teniso, vieną tinklinio, vieną rankinio, vieną salės futbolo aikštęs ir tris tinklinio bei penkias badmintono aikštelių Komplekse.</p> <p>II alternatyva – tokia pati kaip I alternatyva, tik transformuojamą 5 universalų aikštelių plotas sudarytu apie $7,209 \text{ m}^2$.</p>
1.5. Projekto ataskaitinis laikotarpis	25 metai.
1.6. Pasirinkta alternatyva	I alternatyva
<p>CPVA išvada</p> <ol style="list-style-type: none"> Paklauso / poreikio / prielaidų pagrįstumas. Išnagrinėtos universalios sporto arenos bei sporto kompleksai visoje Lietuvoje (jų skaičius, užimumas), atlikti detalii esamos sporto infrastruktūros Klaipėdos mieste analizė, sportuojančių asmenų bei profesionalų sportininkų skaičiaus dinamika per pastaruosius 5 metus. Remiantis išnagrinėtais statistinius duomenis teisingai suformuluotas sporto bei aktyvaus laisvalaikio paslaugų poreikis. Vertinama, kad koreikiškai nustatyta sporto ir aktyvaus laisvalaikio paslaugų <u>paklausos apimtis</u>, metodiskai tinkamai apskaičiuotas būsimos infrastruktūros tankytojų skaičius, reikalingos infrastruktūros dydis. Sporto (neformalaus ugdymo) ir aktyvaus laisvalaikio paslaugų paklausos poreikis ivertintas salyginais laikantis pesimistinio scenarijaus ir darant prieildą, kad sukurtu Kompleksu naudosis tik Klaipėdos miesto gyventojai. Tikslo ir rezultato atitinkimas sprendžiamai problemai: IP aikškai įvardinta sprendžiama problema, o IP tikslas bei uždaviniai suformuluoti pagrindinei problemai spresti. Gyvendinus IP bus padidintas sporto ir aktyvaus laisvalaikio paslaugų priemamumas. 	

III. Nagrinėti alternatyvų korekliškumas:

IP nagrinėjant alternatyvas apriartėti trūkstamų patalpų nuomą, tačiau praktiškai tai sunkiai įgyvendinama alternatyva, nes rinkoje sudėtinga būtų išsinuomoti tinkamas patalpas sporto ir aktyvaus laisvalaikio paslaugoms teikti (būtų tik dalinai tirikamos, o jėdo aikštelių nebūtų iš viso dėl didelio esamo pastato rekonstrukcijai: naujo pastato statybas: gyventojų remiantas (per naujį pastatą) kompensavimai). Detaliu išnagrinėtos dvi alternatyvos - esančiu Rysišinku g. 11, Klaipedėje nugriovimas ir naujos infrastruktūros (Komplekso) statymas, kai alternatyvos tarpusavyje skiriasi skirtingu universalių aikštelių plotu (5.169 m² ir 7.209 m²). Nagrinėtos tik tos alternatyvos, kurios neturi teisinį, techninių, rinkos ir kt. aprūpinyti.

IV. Pasirinktios alternatyvos pagrįstumas:

Igyvendinama alternatyva pasirinkta ta, kuri sukuria didesnę ekonominę naudą, t.y. EGDV didžiausias. Nagrinėtas socialinis-ekonominis poveikis būdingas analizuojamoms alternatyvoms; ivertinta sporto (neformaliojo ugdymo) ir aktyvaus laisvalaikio paslaugų bei sukurto Komplekso nauda.

2. Investicijų projekto finansiniai duomenys (nominalios vertės) (nurodoma pagal KMSEA pateiktus dokumentus)

	Finansinio srauto vertė (su PVM)	Rizikų vertė (su PVM)	Finansinio srauto su rizika vertė (su PVM)
2.1. Kapitalo išlaidos	14.262.360	4.620.190	18.882.550
2.1.1. Investicijos	12.001.450	3.965.528	15.966.978
2.1.2. Reinvesticijos	2.260.910	654.662	2.915.572
2.2. Investicijų likutinė vertė	1.491.734	491.048	1.982.782
2.3. Veiklos pajamos	31.757.610	8.326.853	40.084.463
2.4. Veiklos išlaidos	10.149.859	3.341.127	13.490.986
2.2.1. Žaliaiavos	0	0	0
2.2.2. Darbo užmokesčio išlaidos	4.061.120	1.336.839	5.397.959
2.2.3. Elektros energijos išlaidos	1.352.175	445.108	1.797.283
2.2.4. Šildymo (išskyrus elektra) išlaidos	756.606	252.022	1.017.628
2.2.5. Infrastruktūros būklės palaiikymo išlaidos	932.051	306.812	1.238.863
2.2.6. Kitos išlaidos	3.038.907	1.000.346	4.039.253
2.5. Grynasis lėšų srautas (2.1 - 2.2 - 2.3 + 2.4)	-8.837.125	-856.584	-9.693.709

CPVA išvada**I. Išlaidų ir pajamų apskaičiavimo, priežiūros pagrūtumos, iškaitanų pajamų kainodara (jeigu taikoma):**

Grynasis lešų strautas yra teigamas, t. y., IP finansuokai atsiperka, kadangi iš lankytųjų gaunamos pajamos padengia veiklos išlaidas, investicijas ir reinvėsticijas.

Veiklos išlaidų dydžiai pagrįsti rinkos kainomis (pateiktos įrangos, aikštelių dango vidutinės rinkos kainos, darbo užmokestis apskaičiuotas koreliškai, elektros energijos ir šildymo, šalto vandens ir nuotekų sąnaudos ivertintos pagal galiojančius tarifus, ir t.t.). Daroma išvada, kad ivertintos visos su teikiama paslauga reikalingos veiklos išlaidos.

Veiklos pajamos numatytos iš triju pajamu grupių:

- Pajamos iš ledo arenos nuemos paslaugų gristos infrastruktūros (Komplekso) išnaudojimo pajėgumu bei prieplėda, kad Komplekso užimtumas abiejų alternatyvų atveju sieks 70 proc.. atsižvelgiant į esamus panašų sporto objekto užimtumus (populiariausios ir 100 proc. užpildyto tiek ledo, tiek sporto aikštelių valandos yra 16:00-21:00, o kitomis valandomis dėl moksleivių pamokų laiko ir kitų po-pamatinių veiklų bei iprasto darbo laiko valandų, užimtumas yra mažesnis). Ledo arenos išnaudojimo pajėgumas nustatytas pagal galinį apsilankymų skaičių, t. y. ledo arenaje yra galimybė turėti 206 apsilankymo sesijas (sesija yra 45 min.) per savaitę (103 (sesijų per savaitę skaičius) x 2 (ledo arenų skaičius)). Visos ledo arenos vienos sesijos kaina yra 88,25 Eur. Ivertintus kitų sporto klubų, ledo arenų bei sporto kompleksų taikomą kainodarą, kuriamame Kompleksę taikytina kaina yra adekvati ir atitinka rinkoje stūlomą kainą.

- Pajamos iš universalių aikštelių nuemos paslaugų skaičiuojamos vertinant infrastruktūros (Komplekso) išnaudojimo pajeguma bei remiantis prieplėda, kad Komplekso užimtumas abiejų alternatyvų atveju sieks 70 proc. Universalių aikštelių patalpose yra galimybė turėti 110 apsilankymo sesijų (sesija yra 1 val.) per savaitę. Atlikinkamai maksimalus sesijų skaičius per metus skaiciuojamas: 110×52 (savaicių kiekis per metus) = 28600. Vienos universalių aikštelių vienos sesijos kaina yra 16,55 Eur. Atsižvelgiant į tai, kad aikšteliuje vienu metu gali sportuoti skirtinges asmenų skaičius (pvz. žaidžiant tenisą – aikšteliuje bus 2 asmenys; žaidžiant krepšini – 10 asmenų (po 5 žaidėjus komandoje)) sesijų skaičius bei jų kaina yra adekvati ir pagrista.

- Komerčinių patalpu nuoma. Abiejų alternatyvų atveju numatytos komercinės patalpos (iš viso 624 m^2): 149 m^2 planuojama įrengti sporto inventoriaus ir reikmenų parduotuvę; 474 m^2 - kt. prekybinis plotas (IP konkreči komercinė veikla nevardinta). Atsižvelgiant į tai, kad IP paterkita nuoroda į Ober-haus komercinių patalpų nuomas kainas bei minetos analizės pagindu apskaičiuota vidutinė nuomas kaina komercinėms patalpoms siekia $5,95 \text{ Eur/ m}^2$, vertiname, kad tokio dydžio nuomas kaina adekvati ir pagrista.

II. Rizikos identifikavimo ir noveikio ivertinimo korektyškumas:

Nustatytų rizikų veiksniai yra būdingi IP ir pastirkinti koreikiški bei įgyvendinami valdymo būdai. Pažymetina, kad pasikeitus darbo užmokesėjo dyzeliniu bei sunažėjus iš tiesioginių infrastruktūros lankstojų gaunamoms pajamoms – pasikeis ir gaumamos grynosioms pajamoms, tačiau IP pinių struktūrs nera nustatyti kritinių riziku, dėl kurių galėtų IP tapti finansiskai negyvybiningas.

III. Investicijų masto atitinkamas identifikuotam porcikui / paklausai:
Investicijų dydis reales nustatyti Komplekso pastaugų poreikiui.

3. Investicijų projekto finansinė socialinė-ekonominė nauda (nurodoma pagal KMSA pateiktus dokumentus)		
<i>3.1. Finansiniai rodikliai¹</i>	<i>FGeDVi investicijoms²</i>	<i>FNiNS³</i>
-1.992.048	(Finansinis struktūras stipriai neigiamas, todėl reiksmė negali būti išskirtinai išnijamai)	0.88
3.2. Išorinio socialinio ekonominio poveikio (naudos / žalos) apskaičiavimas		
Vertintas komponentas iš švietimo sektoriaus:		
1) Pasiryžimą sumokėti už neinformaliojo švietimo pastlaugų prienamumą.		
Iš 9.072 klijapėdoje organizuotai sportuojančių asmenų 44 proc. asmenų lankto sporto ūkias, kurios IP rengėjams atlikus apklausą, susiduria su reikiamais infrastruktūros trūkumo problema ir perpildytu grupių skaičiaus problema. Nagrinėjant metinį sportininkų skaičiaus augimą buvo identifikuota, jog pastaraisiais metais sportininkų skaičius (naturaliai, nedidinant infrastruktūros, kuri būtų pakenkusi) išauga apie 4 proc. Atsižvelgiant į tai, jog Kūno kultūros ir sporto departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės skelbiamoje informacijoje pateikta informacija apie sportininkus apima tik organizuotai sportuojančių asmenų skaičių, o pavienių asmenų sportuojančių nagrinėjamas sporto ūkias skaičiaus identifikuoti nėra įmanoma. IP daroma prieleida, kad dėl sulkurto infrastruktūros badmintono, krepšinio, lauko teniso, rankinio, futbolo ir tinklinio sporto ūkų sportininkų skaičiaus išaugus po 5 proc. penkerius metus po IP investicijų užbaigimo ir naujo Komplekso sutūrimo (2021 – 2025 m.), vėliau kelverius metus augimas sumažes iki 3 proc. kasmet (2016 – 2029 m.) ir stabilizuosis po 1 proc. kasmet visą likusį ataskaitinių IP laikotarpį		

¹ Skaičiuojami, naudojant nominalius pinigų statusus, t.y. ivertinant infliacijos įskaitą.

² Finansinės grynaių dabartinių vertė (FGeDVi) – būsimų projekto pajamų ir (investicijų ir veiklos) išlaidų skintumo dabartinių vertė

³ Finansinė vidinė gražos norma (FViGN) – tai tokia projekto gražos norma, kuriai esant FGeDVi lygi nuliui.

⁴ Finansines naudos ir išlaidų santiykis (FNIS) – būsimų projekto pajamų ir veiklos išlaidų dabartinių vertės santykis.

<p>(2030 – 2043 m.), o dailijojo čiuožimo ir ledo ritulio sporto šakų sportininkų skaičius išaugus po 30 proc. penkerius metus po IP investicijų užbaigimo ir naujo Komplekso sukurimo (2021 – 2025 m.), vėliau ketverius metus augimas sumažės iki 25 proc. kasmet (2016 – 2029 m.) ir stabilizuosis po 10 proc. kasmet visą likusį ataskaitinių projekto laikotarpi (2030 – 2043 m.). Tokia IP rengėjų prieštūra dėl su ledo arena susijusių pastaugų yra pagrista ir koreliukta, nes dailijojo čiuožimo ir ledo ritulio šakų sportininkų skaičiaus didesnis augimas lyginant su kitomis sporto šakomis prognozuojamas ivertinant mažą ledo aikštelių infrastruktūros prieinamumą, dėl ko šiuo metu yra nedidelis sportininkų skaičius. Atsižvelgiant į tai, kad organizuotai sportuojantys asmenys (9.072) sudaro tik 5.88 proc. Klaipėdos miesto gyventojų, tiketina, kad ledo aikštelių infrastruktūros padidėjimas adekvacių padidinti dailijojo čiuožimo ir ledo ritulio sportininkų skaičių. Universalios transformuojamos aikštélės bus naudojamos badmintonui 9 proc., krepšiniui 46 proc., lauko tenisiui 9 proc., rankiniui 7 proc., futbolui 25 proc. ir tinkliniu 4 proc.. Ledo aikštélės bus naudojamos dailiajam čiuožimui 20 proc. ir ledo ritulio 80 proc.).</p> <p>Nagrinėjant IP kontekstą buvo identifikuota vienos uždarų patalpų sporto aikštèles vieneto nuomas kainos Klaipėdoje vienam sportuojančiam asmeniui.</p> <p>Taigi, „<i>pusiūžinės sumokestis už padidinti neformaliajį svetimo paslangų prižiūrimumą</i>“ apskaičiuojamas taip: [IP deka išaugęs nagrinėjamu sporto šakų (badmintono, dailijojo čiuožimo, tauko teniso, ledo ritulio, rankinio, futbolo ir tinklinio) aikstovų] skaičius – ankstesnių metų nagrinėjamų sporto šakų sportininkų skaičius] x [sporto aikštélės nuomas rinkos vidutinė kaina Klaipėdoje pagal konkrečią sporto rūšį – IP metu sukurtos konkretios sporto aikštélės planuojama mokėti vidutinė kaina pagal konkretę sporto rūšį] x [naudojimosi naujai sukurtu Kompleksu dažnis]. Toks išorinio socialinio ekonominio poveikio skaičiavimo būdas vira pagristas ir logiškas.</p>	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center; padding: 5px;">3.3. Ekonominiai rodikliai</th> <th style="text-align: center; padding: 5px;">EGDV⁵</th> <th style="text-align: center; padding: 5px;">EVGN⁶</th> <th style="text-align: center; padding: 5px;">ENIS⁷</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">72.025.943</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">25.77</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">6.10</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>CPVA išvada</p> <ol style="list-style-type: none"> Rodiklių apskaičiavimo korektiškumas. <p>Finansiniai ir ekonominiai rodikliai apskaičiuoti koreliukai.</p>	3.3. Ekonominiai rodikliai	EGDV ⁵	EVGN ⁶	ENIS ⁷	72.025.943	25.77	6.10	
3.3. Ekonominiai rodikliai	EGDV ⁵	EVGN ⁶	ENIS ⁷						
72.025.943	25.77	6.10							

⁵ Ekonominė grynoji dabartinė vertė (EGDV) – būsimų projekto socialinės ekonominės naudos ir patiriančių išlaidų dabartinė vertė.

⁶ Ekonominė vidinė gražos norma (EVGN) – projekto socialinė-ekonominė gražos norma, kuriai esant EGDV lygi nuliui.

⁷ Ekonomines naudos iš išlaidų dabartinė vertė.

II. IP išorinio socialinio-ekonominio poveikio apskaičiavimo korektyvumas.
Ivertinus naudotus komponentus nustatyta, kad naudotos aktualios konversijos koeficientų vertės, išorinė socialinė-ekonominė nauda apskaičiuota korektyvi.

II DALIS

INFORMACIJA APIE PARTNERYSTĖS TAIKYMO TIKSLUS, PP APIMTIĮ IR IŠVADA APIE PARTNERYSTĖS TAIKYMO TIKSLINGUMĄ IR NAUDA

4. VPSP pagrindiniai duomenys (nurodoma pagal KMSA pateiktus dokumentus)	
4.1. VPSP taikymo priežastys	Nepakankamas sporto ir laisvalaikio paslaugų prienamumas; yra rizika, jog vienasis subjektas negali užtikrinti efektyvius ir kokybiško paslaugų prienamumo esamvieji infrastruktūroje (jau šiuo metu susiduria su vienąjį paslaugų prienamumo trūkumu); Didžioji dalis su „Klaipėdos sporto ir laisvalaikio komplekso statyba, valdymas ir naudojimas“ projektu (toliau – Projektas) susijusių rizikų perduodamos privačiam investuotojui, taip pat ir paklausos rizika, kuriai privatus gali valstybinių efektyviai: Suplanuotas Projektoas yra kompleksinis; Teigiamas Projekto nauju vertinimas IP; Apribota galimybė įgyvendinti Projekto nuosavomis lešomis dėl poreikio papildomai skolintis; metine moketina suma VPSP suma yra priimtinai; Parengtas IP rekomenduoja svarstyti galimybę pritraukti privatų partnerį / investuotoja Projekto vykdymui.
4.2. Pasirinktas VPSP būdas	Koncessija
4.3. Privataus subjekto atrankos būdas	Konkursas
4.4. VPSP projekto pasirengimo terminai	-
4.5. VPSP sutarties laikotarpis	25 metai
4.5.1. projektavimo / statybų laikotarpis	-
4.5.2. paslaugų teikimo laikotarpis	25 metai
CPVA išvada	
I. VPSP pasirinkimo priežastys, VPSP pasirinkimo priežastys šiame Projekte yra šios:	

- Vietos savivaldybės negali steigti naujų juridinių asmenų ūkinės veiklos vykdymui, kai jis suprantamas Konkurenčijos įstatymo 21 straipsnio 3 dalijje, arba patiketū naujos ūkinės veiklos vykdymajau veikiantiems savivaldybės valdomiems juridiniams asmenims (išskyrus, kai vienkyje nėra leikiama tokio pobūdžio pastaugos ir neatsiranda norinčiu tekti pastaugas). Tokia veikla turi būti perduodama privatiems subjektams, atrinktiems laikantis lygiateisiskumo, skaidrumo ir kitais įstatymuose nustatytais principais. Atsižvelgiant į tai bei LR koncesijų įstatymo (toliau – Koncesijų įstatymas) reikalavimus, Projekto nurodytu veiklų perdavimas privatiam subjektui yra teisėtas ir pagristas;
- KMSA neturi finansinių galimybių suprojektuoti, pastatyti (rekonstruoti) ir įrengti Kompleksą, todėl tikimasi kad investicijas atiks privatus subjektus;
- KMAS siekia, kad Kompleksas būtų išnaudojamas kuo efektyviau, tačiau dauguma veiklų negali vien savo poreikiais užimti viso laiko, be to, tai būtų finansinių nepakeliamą KMSA, dėl to ji nori ne tik perduoti atrinktam privatiui Komplekso sukurimą / įrengimą ir priežiūrą, bet ir suteikti jam teisę vykdyti ūkinę komercinę veiklą (numatoma nuomoti komercinei veiklai tinkamas Komplekso patalpas) naudojant visa Kompleksą, generuoti pajamas ir sumažinti KMSA išlaidas;
- Privatus subjektai, kaip raiasyklė turi daugiau motyvacijos ir patirties efektyviau organizuoti veiklą.

II. VPSP būdas

- Pagal pateiktą partnerystės klausymą galima daryti išvadą, kad pasirinktas teisingas VPSP būdas – koncesija, kadangi:
- pagal šiuo metu atlikus skaičiavimus ir numatyitus VPSP tikslus, privatiui subjektui bus sudelikiamta visė vykdant ūkinę komercinę veiklą naudojant KMSA turą, kuri reikės rekonstruoti / nugriauti ir suskurti Kompleksą, ji įrengti, t. y. privaciam subjektui planuojama perduoti statybos rizika;
  - privatus subjektas bus atsakingas už tinkamą pastaugų teikimą, t. y. suskurti infrastruktūrą turi būti tinkamai suskurti ir prižiūrėta per visą VPSP sutarties laikotarpi. t. y. privaciam subjektui planuojama perduoti tinkamumo riziką;
  - privatus subjektas bus atsakingas už Komplekso įveiklininį nuomojančių sporto ir laisvalaikio aikštės ir erdves. Didesnę dalį privataus subjekto pajamų sudarys pajamos iš Komplekso nuomotojų;
  - privaciām subjektui perduodama didžioji dalis statybos ir tinkamumo rizikų bei paklausos rizikos; privatus subjektas atsakingas už Komplekso projektavimą bei suskūrimą, o taip pat tinkama pastaugų teikimą.
- Todėl darytina išvada, kad tikslingą Projekto įgyvendinti VPSP būdu.
- Pasirinktas VPSP būdas atlinka koncesijos požymius, kadangi statybos ir tinkamo rizika bei didesnė dalis paklausos rizikos perduoda privaciām subjektui.

III. Terminai

Maksimalus sutarties terminas – 25 metai, pagal pateiktus duomenis nerā pagrįstas, kadangi nėra patiekta informacija apie galimas privataus subjekto pajamų papildomame turte, kuri jis gali suskurti savo rizika ir lėšomis. Atkreipimasis dėmesys, kad vadovaujanti Koncesijų įstatymo 17 str.. VPSP sutarties terminas negali būti ilgesnis už laikotarpį, per kurį privatus subjektas pagrįstai gali tikėtis atgauti atliekančių darbus ir teikiant pastaugas įdetas investicijas ir VPSP būdą.

Todėl rekomenduotina koncesijos konkurso

dokumentuose (VPSP sutarties projekte) bei koncesijos konkurso vykdymo metu aiškiai nustatyti, kad VPSP sutarties terminas gali keistis, prilausomai nuo dalyvio / privataus subjekto investicijų atsiplirkimo laikotarpio.

5. Turtas (nurodoma pagal KMSA pateiktus dokumentus)

5.1. Perduodamas turtas	<p>1. Žemės sklypas, kadastro Nr. 2(01)-0005-0232, esantis Ryšininkų g. 11, Klaipėdoje, nuosavybės teise prilausantis valstybei. Privačiam subjektui perduomas nuomos teise.</p> <p>2. Pastatai, esantys Ryšininkų g. 11, Klaipėdoje, kurie nuosavybės teise priklauso KMSA ir kurie yra neretaudojami nuo 2010 m. Pastatus planuojama rekonstruoti / griauti. Privačiam subjektui sukūrus Kompleksą, planuojama, kad Kompleksą jis valdybės teise iki VPSP sutarties pabaigos. Pasibaigus VPSP sutarčiai, Kompleksas bus perduotas KMSA.</p>
5.2. Naujai kuriamas turtas pagal vienojo subjekto poreikius.	Privačius subjektas įpareigojamas sukurti Kompleksą – dvilėdo aikštelių, universalų sporto aikštyną su rūbinėmis ir kt., pagalbines patalpas. Taip pat privatus subjektas turės įsigyti kilnojamą turą, susijusį su universalaus sporto aikštyno įranga (tribūnos, treniruokliai, stovai, krepšiai, tinkliniai, vartai ir kt.) bei Komplekso priežiūra bei eksploatavimui.
5.3. Naujai kuriamas turtas privataus subjekto rizika.	Numatytą galimybę privačiam subjektui savo rizika ir iššomis sukurti papildomą nekilnojamą turą, tačiau jis negali būti didesnis nei 50 proc. Komplekso ploto.

CPVA išvada

I. Turto perdavimas.

Nurodyti valstybei (žemės sklypas) ir KMSA (griautinių / rekonstruotinių pastatu) nuosavybės teise priklausantį turtą perduoti bei Koncesijų istatymą. Sukurtas Kompleksas nuosavybės teise (atitinkamai nuoma ir panauda) yra pagrįstu ir galimi pagal žemės istatymą bei Koncesijų istatymą, o po to VPSP sutartis pabaigos priklausys privaciams subjektui, o po to VPSP sutarties perduotas KMSA, kas atitinka Koncesijų istatymo reikalavimus.

Atkreiptinas dėmesys, kad privačiam subjektui leidžiama savo rizika ir iššomis sukurti papildomą turą komercinės veiklos vykdymui, tačiau kartu su partnerystės klausimynu patenkioje Šiaurės naudos analizės skaičiuoklėje (toliau - SNA skaičiuoklėje) néra nurodytos galimos privataus subjekto pajamos iš tokios veiklos bei preliminarios investicijos į tokį papildomą turtą. Taip pat néra pateikta informacijos ar taikytini kokie nors apribojimai papildomam turtui - tarto paskirtis, kokia veikla gali būti vykdoma ir pan. Rekomenduojama koncesijos konkurso dokumentuose aiškiai nurodyti arba papildomame turtے galimų vykdymų komerciniu veiklyj apribojimus arba nurodyti galimas vykdymų komercinės veiklas. Taip pat būtina identifikuoti VPSP sutarties vertę, kaip to reikalauja Koncesijų istatymo 5 str.

II. Apribojimai

Žemės sklypą ir pastatus, kuriuos planuojama perduoti privačiam subjektui Projekto įgyvendinimui, šiuo metu nuomos teise valdo ir naudoja KMSA kontroliuojama AB „Klaipėdos vandenys“, todėl VPSP sutaryme turi būti numatyta, kad iki jos isigeliojimo visa apimtinė AB „Klaipėdos vandenys“ kreipsis į Nacionalinę žemės tarnybą prie Žemės ūkio ministerijos bei KMSA dėl nuomos sutarčių nutraukimo.

6. Veiklos	
6.1. Veikly perdaivimas privačiam subjektui (nurodoma pagal KMSA pateiktus dokumentus)	
6.1.1. Privačiam subjektui Komplekso projektaujamas, statybą, įrengimąs perduodamos vykdant veiklos Komplekso priežiūra, komunalinių paslaugų ir sistemos priežiūra	Komplekso projektaujamas, statybą, įrengimąs perduodamos vykdant veiklos Komplekso priežiūra, komunalinių paslaugų ir sistemos priežiūra
(viešosios paslaugos ir / ar ūkinė komercinė veikla)	(viešosios paslaugos ir / ar ūkinė komercinė veikla)
6.1.2. Veiklos, kurias privatus subjektas gali vykdyti savo iniciatyva ir rizika	Komercinėj patalpj nuoma (apie 149 kv.) - numatoma sporto inventoriaus ir reikmenų parduojuvi. Taip pat numatoma erdvė kavinei. Komercinės patalpos numatytos siekiant užtikrinti visaverti pastaugų teikiamumo išplidymą bei sudaryti salygus vartotojams reikiamo inventoriaus ar kt. reikmenų prieinamumui užtikrinti. Taip pat privačiam subjektui suteikiama teise sukurtame papildomame turte vykdyti komercinę veiklą, tačiau nėra pateikta informacijos kokia tai gali būti veikla ir kokias preliminarias pajamas privatus subjektas galėtų gauti iš tokios veiklos.
6.2. Perduodamu / pasiekiamu veikly pasiskirstymas biudžeto eilutėse (nominalios vertės)	
Viešojo subjekto pasiliiekamos veiklos, kurios neįtrauktos į VPSP projekta	VPSP projekte perduodamos veiklos privačiam subjektui
6.2.1. Kapitalo išlaidos:	14.262.360
6.2.1.1. Žeme	0
6.2.1.2. Nekilnojamasis turtas	0
6.2.1.3. Statybų, rekonstravimų, kapitalinis remontas ir kitų darbai	153.725
6.2.1.4. Irange, įrenginiai ir kitas ilgalaikis turtas	10.447.389
6.2.1.5. Projektavimo, techninės priežiūros ir kitos su	888.567
	511.770

investicijonis į ilgalaikį turta susijusios pastaugos			
6.2.1.6. Kitos pastaugos ir išlaidos	0	0	0
6.2.1.7. Reinvesticijos:	0	0	2.260.910
6.2.1.7.1. Statiba, rekonstrukcijas, kapitalinis remontas ir kiti darbai	0	0	0
6.2.1.7.2. Istranga, įrenginiai ir kitas ilgalaikis turtas	0	0	2.260.910
6.2.2. Veiklos pajamos	0	0	31.757.610
6.2.3. Veiklos išlaidos:	0	0	10.149.859
6.2.3.1. Žaliavos	0	0	0
6.2.3.2. Darbo užmokesčio išlaidos	0	0	4.061.120
6.2.3.3. Elektros energijos išlaidos	0	0	1.352.175
6.2.3.4. Siidymo (išskyrus elektros) išlaidos	0	0	756.606
6.2.3.5. Infrastruktūros būklės palaikymo išlaidos	0	0	932.051
6.2.3.6. Kitos išlaidos	0	0	0
6.2.4. PVM	-	-	-
CPVA išvada			
1. Veiklų perdavimo logiškumas, teisėtumas, pagrįstumas ir efektyvumas.			
1.1. Iš KMSA pateiktų dokumentų darytina išvara, kad Komplekso sukurimo, iškaitant projektavimo veiklą, vykdys privatus subjektas, kas yra logiška ir teisinga.			
1.2. Kadangi KMSA pati negali vykdyti tūkinės komercinės veiklos ir pagal Koncesijų įstatymo reikalavimus tokios veiklos vykdymui turi skelbtu koncesijos suteikimo konkursą, todėl veiklų, susijusių su Komplekso įveikliniu (pagal patiekltus dokumentus numatomą, kad privatus subjektas nuomos patalpas) bei komercinės veiklos vykdymas papildomame turte, o taip pat vienaujų pastangų teikimu Komplekse laisvu nuo KMSA užimamuo laiko metu, perdavimas privaciam subjektui yra logiškas ir pagrįstas.			
II. Apribojimai, susiję su veiklų perdavimu / vykdymu			
Apribojimų perduoti privaćiam subjektui aukščiau nurodytas veiklas nėra.			

III. Prinigu strautu, susijusių su veiklų, išrauktu į Projekto apimtį ir neįtrauktu, tačiau susijusiu su Projekto rezultatu pasiekimui, vertės detalizacija biudžetinėse eilutėse.

Pagal biudžetinėse eilutėse detalizuotas vertės, galima teigti, kad KMSA, neprišima jokių investicijų (6.2.1.2-6.2.1.7 eil.), atitinkamai atiduoda riziką dėl galimų didesnių isipareigojimų investavimo laikotarpiu privačiam subjektui - privatus subjektas gali kontroliuoti statybos darbų kokybę, techninius sprendinius, išlaidų dydį. Galimybė kontroliuoti statybos darbų kokybę, panaudojant statybinių žaliaivų medžiagųskumą ir techninius sprendinius pasirinkimą leis privačiam subjektui ne tik kontroliuoti statybos darbų išlaidų dydį, bet ir pasirinkti statybų procese naudoti tokias statybinės medžiagas ir techninius sprendinius, kurios priežiūra ir eksploatacija leis jam taupyti veiklos išlaidas (būtent privatus subjektas patirs visas veiklos išlaidas (SNΛ skaičiuoklės 6.2.3 eil.).

Veiklos pajamas taip pat generuos privatus subjektas. Pajamos ivertintos SNA skaičiuoklės 6.2.2. eil. Privatus subjektas savo rizika galės užsiimti ikiine komercinė veikla, t. y. ledo arenai bei universalių sporto aikštelėų patalpų nuoma. Taip pat galių grauti pajamas iš papildomo komercinės veiklos, t. y. prekybinio ploto nuomos. Taip pat svarbu pamineti, kad reinvesticijos (6.2.1.7 eil.) sudaro reikšmingą sumą, kuria privatus subjektas VPSP sutarties įgyvendinimo laikotarpiu turės investuoti į ledo ir universalių aikštelų įranga bei aikštelės dangą. Šios išlaidos didina KMSA maksimalius turinius isiparcigojimus, be to, kyla rizika, kad prieikus atlikti žymias reinvesticijas, privatus subjektas gali pasitraukti iš VPSP sutarties ir nebeteisiti veiklos.

Atkreipiame dėmesį, kad nepaisant faktų, kad visos Projekto veiklos yra perduodamas privačiam subjektui, pastarasis įsipareigos suteiktai KMSA ne mažiau kaip 140 valandų kiekvienais VPSP sutarties įgyvendinimo metais nemokamai naudotis Kompleksu (iskaitant įranga bei ledo areną) KMSA ar jos galimų trečiųjų asmenų, ar visuomenės reikmėms tam tikra nustatyta tvarka: 70 proc. nurodyto valandų ėkvivalento (ne mažiau kaip 98 val.) turi tekti universalių salės naudojimui (iš to skaičiaus: 20 proc. krepšiniui, po 10 proc. tinkliniui, lauko tenisiui, rankininiui, futboliui, badmintonui ir 30 proc. kitoms sporto šakoms). 30 % (ne mažiau kaip 42 val.) - ledo arenai. Nurodytas skaidymas galės būti vienu iš koncesijos konkurso derybų objektu.

7. Riziku paskirstymas (nurodoma pagal KMSA patelktus dokumentus)			
Riziku grupės	Viešasis subjektas	Privatus subjektas	
Viešosios institucijos VPSP sutartijos	VPSP sutartyje pasilekamos veiklos	VPSP projekte perduodamos veiklos	CPVΛ išvada
7.1. Statybos rizika	-	X (tiek, kiek reikia užlikrinti KMSA poreiki)	X (projektavimas, statyba, įrengimas)
7.2. Tinkamumo rizika		X	X
7.3. Paklausos rizika		X	X

I. Statybos rizika.
Privatus subjektus prisiūma didžiausią dali statybos, išskaitant projektavimo, rizikos. Projekte nustatytas statybos rizikos paskirstymas atitinka Europos Sąjungos statistikos tarnybos (Eurostat) reikalavimus, nurodytus interneto svetainėje http://epp.eurostat.ec.europa.eu , kad didžioji dalis statybos rizikos turi būti perduodama privačiam subjektui.

II. Tinkamumo rizika.

Is Projektto rodiklių skaičiuoklės darytina išvada, kad didžiausia dalis tinkamumo rizikos perduodama privačiam subjektui, kuris bus atsakingas iek už tinkamo Komplekso suprojektavimą / sukurima bei įrengimą, o taip pat už tinkamų paslaugų teikimą.
--

III. Paklauso rizika.

Is dailes paklauso rizika pasilieka KMSA, kadaangi yra poreikis moksteiviams / sportininkams naudotis Komplekse planuojamomis tekti viešosiomis paslaugomis. Tačiau didesnė dalis paklausos rizikos perduodama privačiam subjektui, kas atitinka Koncesijų istatymo ir Eurostatoto reikalavimus, kad pagrindinės pajamos turi būti generuojamos iš trečiųjų asmenų (tiesioginių varotojų), o ne iš KMSA mokėjimu.

Pagal pateiktą informaciją, galima daryti išvadą, kad rizikos Projekte įvertintos pagrįstai ir prisikirtos tai šalai, kuri sugeba ją valdyti geriausiai įvertinus pateikta informacija, galima daryti išvadą, kad rizikos Projekte atitinka Koncesijos istatymo ir Eurostatoto nuostatų, nurodytų Valdžios sektorius deficitu ir skolos vadovo, skelbiame interneto svetainėje http://epp.eurostat.ec.europa.eu .
--

8. Partnerystės finansiniai rodikliai (nurodoma pagal KMSA pateiktus dokumentus)

8.1. Koncesijos projektas	Reali vertė	Nominali vertė	Diskontuota vertė
8.1.1. Maksimalus viešojo subjekto turinių išpareigojimai VpSP projekte ^x	20.960.728	26.594.067	14.057.668
8.1.2. Maksimalus Viešojo subjekto mokėjimai privačiam subjektui ^y	18.887.179	23.882.467	12.715.979
8.1.3. Prisiūmami viešojo subjekto turinių išpareigojimai Pp ^z	2.073.549	2.711.600	1.341.689

^x Privačiam subjektui perduodanu veiklų vykdymo išlaidos kartu su šiuo veiklu vykdymu susijusių rizika.^y Privačiam subjektui perduodanu veiklos vykdymo išlaidos kartu su perduodanomis rizikomis.^z Viešojo subjekto prisiūmanų rizikų susijusių su privačiam subjektui perduodamomis veiklomis, vertė.

8.1.4. VPSP sutarties vertė (<i>aktualių tik koncesijos arvgalių</i>)	39.471.141	43.599.478	24.759.801
8.1.5. Tiekėtinės skolos dydių vienojo subjekto biudžete ¹¹	13.372.973	14.262.361	12.029.262
8.1.6. Pridetinės vertės mokesčio (PVM) dalis, skirtiųjų maksimalius vienojo subjekto turinius ispareigojimus ¹²	3.637.812	4.615.499	2.439.761
Kita:			
8.1.7. Viešojo subjekto išlaidų ir riziku, susijus su VPSP projekto igvyvendinimu, tačiau kurios nera iurauktos į VPSP projekto apimtį, vertė.	0	0	0
8.1.8. Kita	-	-	-
CPVA išvada			
I. Projekto finansinių rodiklių apskaičiavimo korekčiukumas Projekto finansiniai rodikliai apskaičiuoti korektyškai, naudojant standartinę PP skaičiuoklę. Realių pinigų srautų konvertavimui į nominalius taikomas rekomenduojamas indeksas – 2 proc.			
II. Tiekėtino skolos dydžio, jei vadovaujantis fiskalinės drausmes ir Eurostatato reikalavimais, sukurtas turtas būtų apskaičiuojama viešojo sektoriaus balanse, vertinimas Tuo atveju, jeigu Eurostatas nustatyta, kad atskiros partnerystės sutarties nuostatos itakoja statistinį vertinimą, į viešojo sektoriaus balansą turėtų būti itrauktas privatius subjektų sukurtas turtas, t. y. tiketinas viešojo sektorius skolos dydis realia vertė sudarytų 13.372.973 Eur.			
9. VPSP projekto finansinis gyvybingumas¹³ (nurodoma pagal KMSEA pateiktus dokumentus)			
9.1. Metinis atlyginimas (<i>jvi laikomai</i>)¹⁴ nominaliai vertė	Netaikoma		

¹¹ Vertinama, atsižvelgiant į fiskalinės drausmės reikalavimus ir Europos Sąjungos statistikos tarnybos (Eurostatato) reikalavimus.

¹² Maksimali PVM mokėtina suma, kuri tiketina grisi valstybės biudžetą.

¹³ Ang. k. (financial viability) finansinių galimybų padengti projekto išlaidas, vykdyti ispareigojimus, sugeneruoti pakankamą gražą privačiam subjektui kompleksinius vertinimus.

¹⁴ Viešojo subjekto mokėtinės metinės atlyginimai, kai yra išvendinamas VŽPP projektas.

9.2. Koncesijos mokesčiai (<i>jei taikoma</i>) ¹⁵ nominalia vertė	-
9.3. Atlygis (<i>jei taikoma</i>) ¹⁶ nominalia vertė	Atlygis per visa VPSP sutarties laikotarpį nominalia vertė sudaro 23.882.467 EUR (iskaitant PVM), o vidutinis metinis KMSA mokėjimas privatiams subjektui - 1.038.368 litur (iskaitant PVM), esant infliacijai iki 2 proc.
9.4. Mokesčiai	-
9.5. VPSP projekto graža ¹⁷ nominalia išstaikta	Nepateiktū skaičiavimai
9.6. VPSP projekto finansinės prienamumumas ¹⁸	KMSA disponuoojamos lėšos pagrindžiają finansines galimybes įgyvendinti Projekta.
9.7. kita	-
CPVA išvada	
I. Projekto finansinis gyvybingumas.	
Projekto graža nevertinama, nes nepateiktū skaičiavimai, todėl nėra galimybės įsitikinti, ar šiam etape pasirinktas adekvatus planuojamas partnerystės sutarties laikotarpis.	
II. Mokesčinių klausimai (atleidimas / mokėjimas).	
Iš pateiktos informacijos galima spręsti, kad KMSA neplanuoja kokių nors mokesčių lengvą.	
III. Projekto graža.	
Projekto graža nevertinama, nes nepateiktū skaičiavimai, todėl nėra galimybės įsitikinti, ar šiam etape pasirinktas adekvatus planuojamas partnerystės sutarties laikotarpis.	
IV. Projekto patraukumas rinkai, atsižvelgiant į gražos rodiklius.	

¹⁵ Koncesijos mokesčiai suprantamas kaip privatus subjekto (koncesininko) mokėjimas visajam subjektui (suteikiančiai institucijai) už suteiktą koncesiją ir taikomas tik koncesijų atveju.

¹⁶ Atlygis suprantamas, kaip suteikiančiosios institucijos mokesčiniams koncesininkui arba bet kurios rūšies finansinė nauda, išskaitant kompensacijas už viešųjų paslaugų teikimą ar investicijų subsidijas. Taikoma tik koncesijos atveju.

¹⁷ VPSP projekto veiklos pelno graža skaičiuojama prieš nusidėvėjimą ir amortizaciją (ang. IBITDA)

¹⁸ Viešas subjektas turi užtikrinti pakankamą finansavimą (jei aktualu), savo finansiniams įsipareigojimams vykdyti, jog VPSP projektas galėtų būti įgyvendintas.

Projekto gražą nevertinama, nes nepateikti skaičiavimai, todėl nėra galimybes išsiktinti, ar šiame etape pasirinktus adekvatus planuojamas partnerystės sutaries laikotarpis.
V. KMSA galimybė mokėjimus privačiam subjektui. Pagal pateiktą informaciją, KMSA disponuoojamos lešos pagrindžia jos finansinės galimybes įgyvendinti projekta (vadovaujantis pateikta informacija <i>Finiuinių galimybių įgyvendinti l'PSP projekto vertinimo lentelę</i>).
VI. Rekomendacijos dėl mokesčiu taikymo. Atsižvelgiant į tai, kad už vieną paslaugas teikiamas KMSA numatomi mokėjimai privačiam subjektui, siekiant sumažinti KMSA mokėjimus, rekomenduojama apsvarstyti galimybę atleisti priuatų subjekta nuo žemės nuomos mokesčio projektavimo ir statybos darbų vykdymo laikotarpiu.

10. VPSP projekta įgyvendinančio viešojo subjekto pasirengimas įgyvendinti (nurodoma pagal KMSA pateiktus dokumentus)		
12.1. Rinkos suinteresuotumas VPSP projektui	Rengiant IP atliktas rinkos tyrimas dėl Projekto, bendrauta su potencialais investuotojais bei identifikuotas rinkos dalvių suinteresuotumas ir galimybės įgyvendinti Projekta.	
12.2. Viešojo subjekto turinė kompetencija / patirtis	Šiuo metu yra paskirtas Projekto vadovas. Taip pat bus pasitelkiami išorės konsultantai. Visų Projekto įgyvendinimine dalyvaujančių asmenų patirtis ir kompetencija yra įvertinti 7 -9 balais iš 10-ties.	
CPVA išvada		
I.Rinkos tyrimas. Rinkos tyrimas atliktas IP rengimo etape. Iš patikytų dokumentų darytina išvada, kad Projektas bendrai yra patrauklus rinkai.		
II. KMSA atsakingu asmenų kompetencija. Pagal pateiktus dokumentus galima daryti išvadą, kad KMSA užlikins tinkaną kompetenciją rengiant Projektą bei vykdant koncesijos suteikimo konkursą, kadangi KMSA šiuo metu yra nusipirkusi išorės ekspertų paslaugas, kurie rengia koncesijos dokumentus, bei planuoja pirkti išorės konsultantų paslaugas koncesijos suteikimo konkursu procedūru vykdymui.		

Galutinė vertinimo išvada:

1. Pasirinkta IP įgyvendinimo alternatyva socialiniu-ekonominiu požūriu yra naudingiausia, kurią galima būtų įgyvendinti VPSp būdu.

2. Atsižvelgiant į rizikų paskirstymą, pasirinktas tinkamas VPSp būdas – koncesiją.

3. Nors nustatytas VPSP sutarties terminus – 25 metai, tačiau pagal patelktus duomenis nera pagristas, kad dangujina erataukta informacija apie galimus privataus subjekto pajamas papildomame turte, kurį jis gali sukurti savo rizika ir lėšomis. Atkreipinės dėmesys, kad vadovaujantis Koncesijų įstatymo 17 str. „VPSP sutarties terminas negali būti ilgesnis už laikotarpi, per kurį privatus subjektas pagrįstai gali iškėlioti atgaus arba išleikant darbus ir teikiant pastangas įdėtas investicijas ir būtų gauta investuoto kapitalo graža. Todėl būtina koncesijos konkursu dokumentuose (VPSP sutarties projekte) bei koncesijos konkurso vykdymo metu aiškiai nustatyti, kad VPSP sutarties terminas gali keistis, priklasomai nuo dalyvio / privataus subjekto investicijų atsiųpinkimo laikotarpiu.

Taip pat pažymėtina, kad šiai dienai nera pagristas maksimalus 25 metų parunertės sutarties laikotarpis, kuris tiesiogiai itakojia KMSA maksimalius turtinius įsipareigojimus.

4. Iš patiekulų dokumentų nera galimybės identifikuoti visos planuojamos VPSP sutarties vertės, kadangi SNA skaičiuoklėje nėra ivertintos galimos pajamos iš komercinės veiklos, papildomame nekilnojamame turte, kurį privatus subjektas turės teisę sukurti savo rizika ir lėšomis. Atkreipinės dėmesys, kad pagal Koncesijų įstatymą 5 str. 1 d., koncesijos vertė – visos planuojamos privataus subjekto pajamos per visa VPSP sutarties laikotarpi, turi būti nurodytos skelbiant koncesijos konkursą. Vadovaujantis Koncesijų įstatymo 5 str. 4 d., jeigu konkurso metu koncesijos vertė pasikeičia (padidėja arba sumažėja) daugiau, kaip 20 proc. negu vertė, kuri buvo paskelbta, VPSP sutarties vertė laikoma ta vertė, kuri apskaičiuota konkurso metu, t. y. konkurso laimėtojo pasiūlyme nurodyta vertė. Aittinkamai nuo galutinės VPSP sutarties vertės yra taikomos jos keitimo nuostatos, nurodytos Koncesijų įstatymo 62 str. Todėl rengiant koncesijos konkursu dokumentus bei skelbimą, būtina atsižvelgti į aukščiau nurodytus Koncesijų įstatymo 5 str. reikalavimus.

Vertinimą atliskiu ekspertu vardas, pavardė, parašas

1. Daiva Bagdevičienė

2. Neringa Pažūsiienė